

Nieuwsbrief 6

23 januari 2026

Verdere stappen naar een dementie-inclusief Assen

Op initiatief van de Gemeente Assen en het Odensehuis Assen zijn er gedurende 9 maanden diverse nieuwe initiatieven genomen richting een meer dementie-inclusief Assen. Hierbij borduren we voort op eerdere initiatieven vanuit de werkgroep dementievriendelijk Assen. Kern van dit project is het verbeteren van de informatievoorziening over dementie en stimuleren dat mensen met dementie en hun mantelzorgende naasten nog meer mee kunnen blijven doen aan de samenleving. In deze nieuwsbrief houden wij betrokkenen op de hoogte van ontwikkelingen over dit project. Deze nieuwsbrief staat in het teken van het verslag over de afgelopen periode en een doorkijk naar de toekomst.

Eindrapport

Het project 'Verdere stappen naar een dementie-inclusief Assen' liep van 26 maart tot 15 december en werd mede mogelijk gemaakt door een forse subsidie van ZonMw. De afgelopen weken zijn gebruikt voor het schrijven een inhoudelijke rapportage en financiële verantwoording van ZonMw. Het inhoudelijk eindverslag is bewust heel uitgebreid, namelijk 35 pagina's plus 2 bijlagen. Hiermee is het een document geworden dat helpt bij het gesprek 'Hoe nu verder'. Uiteraard staan in het rapport ook vele aanbevelingen, gericht op de komende jaren.

Het rapport kent de volgende opbouw:

- Voorwoord van projectleider Floor Los en projectcoördinator Ruud Dirkse
- Samenvatting projectplan en procesmatige aspecten van het project
- Concrete resultaten
- Bevindingen rond wijkcentra en bewegen
- Uitgesproken wensen naar de toekomst
- Borging en hoe nu verder

De twee bijlagen zijn:

- Dementie in kaart in Assen
- Startnotitie DementTalent in Assen

In totaal waren zo'n 200 mensen actief betrokken bij dit project. Prachtig om te zien hoeveel energie er vrij kwam en hoeveel ideeën er in Assen leven om mensen met dementie meer deel te laten uitmaken van de samenleving. Op 3 december was in MFA Kloosterveste een symposium over dementie-inclusief Assen, met 65 deelnemers. Deze nieuwsbrief is min of meer een samenvatting van het rapport. Het volledige rapport is te downloaden op www.dementie-assen.nl.

Concrete resultaten

- De **website** www.dementie-assen.nl is in mei 2025 gelanceerd en sindsdien fors aangepast en uitgebreid op basis van feedback en bezoekersstatistieken. Zo zijn in december op verzoek nog pagina's over het lerend vermogen van mensen met dementie toegevoegd, en ook een aparte pagina met 11 video's over dit lerende vermogen. De website bestaat op dit moment uit 54 (!) omvangrijke webpagina's, boordevol informatie en links naar relevante andere websites. In december is het Logo van Vaart Welzijn toegevoegd aan de website, om ook hun toenemende betrokkenheid bij dit onderwerp te illustreren. De website heeft inmiddels zo'n 4.000 unieke bezoekers getrokken, van wie er velen meermaals terugkwamen. Voor het bijhouden van de website wordt op dit moment gezocht naar één of twee vrijwilligers.

- Er zijn 6 **folders** gemaakt. De eerste drie rond de zomervakantie, de laatste drie in november/december gebaseerd op feedback van betrokkenen bij dit project. De folders gaan over de volgende onderwerpen:

- Muziek
- Bewegen
- De training "Haperende hersenen en dan ..." voor mantelzorgers
- Slimme hulpmiddelen
- Het lerend vermogen van mensen met dementie
- De website www.dementie-assen.nl

Er is een speciaal kartonnen en bedrukt folderrek ontwikkeld, waarvan er 30 komende week op relevante plekken in Assen komen te staan. Op het folderrek staan de logo's van de Gemeente Assen, het Odensehuis Assen en Vaart Welzijn. Heb jij nog een suggestie voor een goede locatie, geef die dan svp door.

- Er hebben in november/december 5 **voorlichtingsbijeenkomsten** plaats gevonden op de volgende locaties: Het Markehuus, De Maasstee, De Componist, De Dissel en Antjes Taverne. Er vonden mooie gesprekken plaats. De gebruikte presentatie is te downloaden: <https://dementie-assen.nl/informatie/downloads>.
- Er hebben in november/december 4 'meedenkbijeenkomsten' plaats gevonden. Eén voor bezoekers en familieleden van het Odensehuis en één voor vrijwilligers van het Odensehuis. Daarnaast waren er twee meedenkbijeenkomsten waarvoor breder geworven was: bij Antjes Taverne en bij Assen Bloeit in Assen Oost. Ook de daar gebruikte presentatie is te downloaden op <https://dementie-assen.nl/informatie/downloads>.
- Twee groepen mantelzorgers hebben de training 'Haperende hersenen en dan...' gevolgd. Éénderde van de deelnemers alleen het eerste blok van 4 bijeenkomsten, tweederde beide blokken (in totaal 8 bijeenkomsten). Zowel onder de deelnemers die alleen het eerste blok volgden als de deelnemers die de hele training volgden was de waardering een 8,3. In het volledige rapport staan meer evaluatiegegevens. Er staan 8 mantelzorgers op de wachtlijst voor een volgende training (zie verderop in deze nieuwsbrief meer hierover). Het streven is dat deze training in de toekomst gegeven wordt door vrijwilligers, met name ervaren ex-mantelzorgers. De werving hiervoor heeft minder resultaat opgeleverd dan gehoopt, waardoor de geplande 'train-de-trainer' training is komen te vervallen. In plaats

daarvan hebben een aantal beoogd vrijwillige trainers die zich wel hadden gemeld hadden, meegelopen met de beide trainingen, zodat zij voor volgende groepen een actieve rol kunnen vervullen.

- Er hebben in november/december twee trainingen voor vrijwilligers plaats gevonden, gegeven door casemanagers dementie. Deelnemers waren niet alleen vrijwilligers actief in wijkcentra, maar ook vrijwilligers die in hun vrijwilligerswerk meer één-op-één mensen met dementie tegenkomen, bijvoorbeeld als huisbezoeker of vrijwilliger bij Automaatje. Helaas kende deze trainingen op het laatste moment veel afmeldingen. De vrijwilligers die wel meededen, waren enthousiast over de training.

DemenTalent (= vrijwilligerswerk door mensen met dementie)

Onderdeel van het project was ook het voorbereiden van de start van DemenTalent in Assen. Als eerste onderdeel van dit 'kwartiermaken' hebben gesprekken/interviews op meer bestuurlijk niveau plaats gevonden. Hier bleek veel draagvlak om met DemenTalent aan de slag te gaan, niet alleen bij zorg- en welzijnsorganisaties, maar ook bij onderwijsorganisaties, woningbouwvereniging, ondernemers en anderen. Dat bleek ook tijdens een Ronde-tafel-gesprek over DemenTalent, waar meer dan 20 organisaties aan deelnamen. De startnotitie DemenTalent werd enthousiast ontvangen.

Tweede onderdeel wat in de dit project is opgepakt, is het vinden van mensen met dementie in Assen, die nu al vrijwilligerswerk doen. Daarvan zijn we er meer dan 20 op het spoor gekomen! In het rapport staat daar meer over.

In oktober-december spitste het kwartiermaken zich toe op de financieringsmogelijkheden van de 3,5 Fte die nodig wordt geacht om DemenTalent in Assen in goede banen te leiden, zodat rond de 150 inwoners met dementie vrijwilligerswerk gaan doen. Ondanks een stevige onderliggende businesscase en veel bereidheid, bleek het tijdens de looptijd van deze verkenning niet mogelijk de financiering te regelen. Onder andere onduidelijkheid over enkele 'Haagse' regelingen speelde hier een rol in.

Als laatste stap in het kwartiermaken is aan een zestal organisaties gevraagd om alvast enkele medewerkers te laten deelnemen aan de landelijke leergang 'DemenTalent-expert'.

Verderop in deze nieuwsbrief staat meer over het vervolg van het kwartiermaken DemenTalent. Ook over DemenTalent zijn meerdere Assense documenten te downloaden op de website.

Bewegen

Rond twee onderwerpen ging het in de afgelopen periode in dit project vooral over inventariseren. De eerste hiervan is bewegen, omdat voldoende bewegen voor mensen met dementie veel grote voordelen heeft, terwijl we weten dat veel mensen met dementie de officiële beweegnormen niet halen.

Er wordt in Assen ontzettend veel gedaan rond beweegstimulering voor diverse doelgroepen, waaronder ouderen. Het rapport bevat hier diverse voorbeelden van. Helaas zijn er vanuit Assen Actief nog geen gerichte activiteiten om de 1.100 thuiswonende mensen met dementie te verleiden tot meer bewegen. Rond één van de tot dementie behorende ziektebeelden, Parkinson, zijn er wel veel mooie Assense initiatieven tot meer bewegen, die in het rapport beschreven worden. Er is wel veel bereidheid bij relevante organisaties om meer te gaan doen aan beweegstimulering. In het rapport staan 14 praktische en concrete aanbevelingen om dit komende jaren verder vorm te geven.

Wijk- en buurtcentra

Het tweede onderwerp waarop afgelopen maanden een inventarisatie heeft plaats gevonden betreft de rol die wijk- en buurtcentra vervullen rond 'meedoen' door mensen met dementie. Uit deze inventarisatie komt naar voren dat in zo ongeveer alle Assense wijk- en buurtcentra mensen met dementie meedoen aan activiteiten. Tegelijkertijd is de hoeveelheid mensen met dementie dat hiermee bereikt wordt op dit moment beperkt; in de meeste wijkcentra gaat het over enkelingen. Er is veel bereidheid in de Assense buurt- en wijkcentra om voor deze doelgroep meer te gaan betekenen, maar betrokkenen zijn nog erg zoekende naar de vraag: hoe dan?

Op dit moment zien we dat mensen met dementie met name naar een wijkcentrum gaan voor:

- koffieochtenden
- Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO)
- activiteiten van verenigingen die daar ruimtes huren, met name rond muziek en yoga
- incidentele activiteiten zoals gezamenlijke maaltijden en kerstmarkten

Er is één wijkcentrum dat al wel concrete plannen naar de toekomst heeft, ook voor mensen met dementie. Dit is Zorgzame Buurt Assen Oost. De ideeën rond dementie in hun plan staan in het rapport. Rudolf Setz, directeur van Assen Bloeit en projectleider Zorgzame Buurten verzorgde op het symposium van 3 december een workshop over dementie-inclusieve wijkcentra.

Het rapport van 'Verdere stappen naar een dementie-inclusief Assen' bevat meerdere pagina's met bevindingen, waaronder enkele dilemma's waar wijkcentra mee worstelen.

Uitgesproken wensen naar de toekomst

In de afgelopen 9 maanden hebben de 200 direct betrokkenen bij dit project veel suggesties gedaan rond dementie in Assen. Die zijn gebundeld in een apart hoofdstuk van het rapport en gaan onder andere over:

- ✓ Lotgenotencontact tussen mantelzorgers
- ✓ Lotgenotencontact tussen thuiswonende mensen met dementie en training van hen
- ✓ Slimme hulpmiddelen en Dementheek
- ✓ Voorzorgcirkels en vergelijkbare concepten
- ✓ Ondersteuning bij organisatie eigen sociale netwerken
- ✓ Intergenerationele activiteiten
- ✓ Structurele aandacht voor kunst- en cultuurbeleving
- ✓ Meer aandacht voor alleenwonenden met dementie
- ✓ Aandacht voor mensen met dementie met een migratieachtergrond
- ✓ Gezamenlijke eet- en kookactiviteiten
- ✓ Gerichte begeleiding en training voor verenigingen

Borging en hoe nu verder

Bij de start van dit project in maart wisten wij al dat voor het bereiken van een meer dementie-inclusieve samenleving in Assen veel meer tijd en inspanningen nodig zijn. Zoals verwacht heeft dit project belangrijke randvoorwaarden gecreëerd om mensen met dementie en hun mantelzorgers beter te laten mee doen in de samenleving.

Een van de grootste 'winstpunten' van dit project is het sterk toegenomen bewustzijn dat mensen met dementie en hun mantelzorgers een grote groep inwoners vormen die beperkt participeert. Het is hartverwarmend om te zien hoeveel bereidheid er al bestond bij maatschappelijke organisaties in Assen om hier verandering in te brengen en dat deze bereidheid dankzij dit project verder is gegroeid.

Het rapport bevat over de borging van de afgelopen jaar ontwikkelde producten en diensten concrete aanbevelingen, die nog wel nadere uitwerking en besluitvorming vragen. Zo gaat naar verwachting Vaart Welzijn een belangrijke rol vervullen rond de communicatie, de training voor mantelzorgers, het lotgenotencontact, vergroten beweegaanbod, training van Assense vrijwilligers. Hiervoor zijn wel nadere gesprekken tussen Gemeente en Vaart Welzijn nodig. Ook staat Vaart Welzijn ervoor open dat DementTalent organisatorisch onder hen komt te hangen, als de financiering rond komt.

In september 2025 is in de gemeenteraad van Assen unaniem JA gezegd tegen **Buurtkracht**. De hoofdaanbeveling in het rapport 'Verdere stappen naar een dementie-inclusief Assen' is om naar de toekomst niet een aparte projectorganisatie op te bouwen rond Dementie-Inclusief Assen, maar dit thema te integreren in Buurtkracht. In het rapport staan de argumenten hiervoor op een rij.

ZonMw heeft aangekondigd dat gemeenten die deelnemen aan deze subsidieregeling de mogelijkheid krijgen voor een aanvullende VIMP-subsidie (Verspreiding en Implementatie). Naar verwachting wordt de call in de loop van het eerste kwartaal van 2026 door ZonMw gepubliceerd. De Gemeente Assen en Het Odensehuis zijn voornemens om hierop in te schrijven, voor in ieder geval twee onderwerpen:

1. Vervolg kwartiermaken DementTalent, o.a. financiering komende jaren.
2. Werven meer trainers 'Haperende hersenen en dan...' en inwerken van hen; doorontwikkelen trainingen voor mantelzorgers.

De verwachting is dat dit **vervolgproject** in het tweede kwartaal 2026 daadwerkelijk kan starten.

Om te zorgen dat de mantelzorgers die nu op de wachtlijst staan voor de training 'Haperende hersenen en dan ...' niet maanden lang hoeven te wachten op de start van hun training, wordt bij het preventiefonds Assen een aanvraag gedaan voor de financiering hiervan.

Tot slot

Dit is de laatste nieuwsbrief vanuit dit project. Zoals beschreven komt er zeker een vervolg, maar is er tijd en nadere besluitvorming nodig om te bepalen hoe dit vervolg eruit ziet.

Heb je vragen, bel/mail mij dan even. Projectleidster Floor Los is vorige week met zwangerschapsverlof gegaan. Zij heeft nog wel volop meegeschreven aan het 'eindrapport' van dit project. Zij gaat naar verwachting in mei weer aan het werk.

Rest mij nog om iedereen die heeft bijgedragen aan de mooie resultaten van dit project hartelijk te danken!

Tot zover voor dit moment, mede namens Floor Los, beleidsadviseur van de Gemeente Assen,
Ruud Dirkse, projectcoördinator
06-22304833 ruud@odensehuisassen.nl

www.dementie-assen.nl